

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 5 K.

Hirdetési díj: Egyhasábos
petitsor egyszeri hirdetése
30 l. Közlemények sora 80 l.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
Telefon-szám 16.

A katonai jogcím.

Az újabb választójogi törvények európa-szerte az értelmi jogcím alapján épültek fel. Ezen az alapon épült az 1913.-i törvényünk is, amely a mi viszonyainknak megfelelően minden állampolgárt, aki a népiskola hatodik osztályát sikeresen elvégezte, választói jogosultsággal ruházott fel.

A jelenlegi javaslat is ezen az alapon indul el és a népiskola negyedik osztályának elvégzését iktatja be a választói jogosultság főkellékéül.

Most nem akarok arról szólni, hogy a négy elemi értelmi jogcímül elfogadható alap-e. Csupán meg akarom világítani azt, hogy miként csúszik le a javaslat a saját alapzatáról és miként teszi illuzóriussá az indokolásában hangsúlyozott azt az alapelvét, hogy csak a megfelelő értelmi színvonal adhat minősítést az állampolgári jogok legfontosabbikának, az állam ügyeinek intézésébe való beleszólásnak a gyakorlására.

Előbbi cikkemben kimutattam, hogy az ipari és részben az őstermelésnél alkalmazott munkának jogcímén mennyire tér el a javaslat alapelvétől és mily tág kapukat nyit a teljesen tudatlan elemnek, amelyen ennek százezrei úgyszólván hivatalból, illetéktelenül jutnak szavazati joghoz, a javaslat intenciói ellenére.

Ugyanezen eset áll fenn a katonai jogcímmel is:

A javaslat 2. §-ának 3-ik pontja szerint

ugyanis mindenki, aki, bár megszakításokkal, két évig katonai szolgálatot teljesített, szavazati jogot nyer, sőt a Károly-keresztesek az életkorukra és szolgálati idejükre való tekintet nélkül.

Nézzünk már most kissé körül és vizsgáljuk meg, hogy kik azok, akik ezen a címen választói jogosultsághoz jutnak. Hát mindenki, aki nem teljesen nyomorék, vagy nem felmentett, ha 50-ik évét még el nem érte.

A hidakat őrző hülyék, a kórházakban és egyéb helyiszolgálatban alkalmazott drukebergerek, szóval mindazok, akik testi vagy szellemi fogyatékoságuk révén harc-téri szolgálatra alkalmatlanok, de azok is, akik mindenféle ügyeskedéssel s ravasz-sággal a frontszolgálat alól kivonták magukat.

Azt hiszem, azt mindenki elismeri, hogy a sorozásoknál nem az értelmi színvonal, de a testi épség a döntő.

A hülye vagy a gazember, ha mellbősége és testmagassága megüti a mértéket, „tauglich“-nak lesz minősítve. A legokosabb, legjellemesebb honpolgár pedig, ha mellbősége egy centiméterrel kisebb az előírtnál, vagy más testi fogyatékoságban szenved, „untauglich“ lesz: tehát elesik szavazati jogától. Világos tehát, hogy az értelmi színvonal alapelvének egyenes arculütése a katonai jogcím.

Teljesen tarthatatlan, sőt a közme-gnyugvás és a közrend szempontjából a legveszedelmesebb az az érv, hogy a katonai jogcím célja a hazáért teljesített

katonai szolgálatok jutalmazása. Hát az elesettek százezreit miképen jutalmazzuk ezzel? Avagy azokat a katonákat, akiknek más címen is van vagy lesz szavazati joguk? . . . Pedig épp ezek bátorsága, rendszeretete és hazafisága nyerte meg a háborút. Ez az osztály állta meg helyét első-sorban. Ezeket nem szabad lebecsülnünk és megsértenünk azzal, hogy a csöcselék uralmát ültetjük a nyakukra.

A haza védelme a legszentebb, önértetet adó, lélekemelő kötelesség, amelyet jutalmazni nem lehet és nem szabad más-sal, mint kegyeletünkkel és becsülésünkkel.

Áll ez a Károly-keresztesekre is, mert hisz az nem vitézségi érem. Az nem jelent semmit, azt megkapják azok a százezrek is, akik az orosz forradalom kitörése óta eltelt hosszú időből három hónapot tétlenül az orosz fronton töltöttek.

A javaslat e visszasságai okozzák azt, hogy amíg az ország felnőtt férfilakosságából csak 43 százalék tartozik a munkás-osztályhoz, addig a javaslat szerint annak változatlanul törvényerőre emelése esetén az 1 millió 700 ezer polgári választóval szemben 1 millió 800 ezer munkás lesz választó, ami a választók 60%-át teszi ki.

Indokolatlanul kedvez tehát a javaslat a munkásoknak, annak ellenére, hogy az ipari munkások túlnyomó része a hadi-ipari munka címén fel lett mentve és korántsem vérzett oly arányban, mint a polgári osztályok fiai és apái.

Balatonfüred, 1918. márc. 4. **Ghillány Imre.**

TÁRCA.

Búcsúzóra.*

Irtja: Schöpplin Géza.

Még döng a föld, csikorog még a tengely,
Még zeng az ég, még bömböl a vihar,
Még harci mezben öldököl az ember,
Szemekben könny, az ajkakon sóhaj,
Anyák fején még egyre leng a fátyol,
A hitves, gyermek egyre sír, zokog;
Szorongva nézzük: pirkad-e a távol,
Vagy csak lidércfény az, mi ott lobog? . . .

Búcsúzni jöttünk — gyászos szívvel — újra
És minden ajkon egy kérdés lebeg:
Már hányadik raj indul a nagy útra
S utolsó lesz-e? — ön ki mondja meg?
A kép a régi, bár az arcok újak,
Tavalyi törzs, de idei a galy!
Multévi sebhelyek be sem gyógyultak
S már új nyesésből tör fel újra jaj!

Búcsúzni jöttünk: szívünk összedobban,
Közös a bánat, egy a fájdalom.
Fáj, látni gyermekarcot férfisorban,
Fáj, látni terhet gyöngé vállakon.

* A hadbaszálló koll. főgimnáziumi ifjúság búcsú-
ünnepén szavalta *Draskóczy Zsuzsi* V. o. t.

Új gond borúl, gondtelt szülői házra,
Az anya könnye búsan esdekel:
Építeni hívtak — s küldnek rombolásra,
Békés munkából harcba visznek el.

Oh, kedves ifjak, búcsúzásra készek,
Tudom, hogy szívetek most elszorúl,
A szeretettől, mely árad felétek,
A szemetekbe lopva könny tofúl.
De látom lelketek fellobbanását
A rejtett, titkolt könnyes fátylon át,
De hallom szívetek megdobbanását
A büszke szóra: magyar katonák! . . .

Mi mind szorongva nézünk a jövőbe,
Széltől is óvnók hamvas arcotok, —
S ti ifjú lévvel vágytok már előre,
Hol a vihar legjobban kavarog.
Aggódva kérjük: vérnek záporából
Ki tér meg és ki az, ki ott marad? —
S ti nem láttok mást a csaták zajából,
Csak dicsőséget, fényes sugarat.

Oh, gyermekifjak, most tanultok élni
S halállal kell már szembenéznetek;
Nem tudtatok mást eddig, csak remélni
És már a multon csüng majd szemetek.

A szép tavasz egyszerre őszre váltott:
Ti éltetekből kiesett a nyár! —
Nem ismeritek a szent ifjúságot
S a gyermekarc a hadban férfi már! —

Tábortüzeknél, ha az est leszállott,
És emlékezni hív a némaság,
Hú szívetekbe zárva megtaláltok
Szülőt és testvért, pajtást és hazát! . . .
És megtaláltok, a vad fergegben,
A bömbölésen, robbanáson át:
A mi szavunk csendül meg fületekben:
Az Isten óvjon, magyar katonák! . . .

Az alma mater“ búsan néz reátok,
S borús homlokkal a jó mesterek.
Hogy megfogant az ősi kaini átok!
Gonosz világ és gonosz emberek.
Pedig tanítjuk: Isten alkotása,
Eszményi szép — csak érte élj, fiam!
És döng a föld a véresőben ázva,
S áradva hőmpolyog a könnyofolyam!

És mégis így van: gyönyörű az élet!
Isten remekbe alkotott, világ!
Ármány, gonoszság mindig semmivé lett
S igazság ülte itt diadalát!

Az ifjúság felvilágosítása.

Irta: Székely Adolf.

Az utolsóelőtti vitaestén a nemibetegségekről tartott előadás nyomán megindult eszmecsere kapcsán ismét szóba került az ifjúság nemi felvilágosításának a kérdése. Az idő előhaladottságánál fogva nem juthattam szóhoz; engedjék meg tehát, hogy e helyen tehessem meg erre vonatkozóan szerény megjegyzéseimet.

A pro és contra esete itt is fennáll. Számszerűen természetesen meg nem állapítható, hogy melyik tábor nagyobb: az-e, amely az ifjúság nemi felvilágosítása mellett, vagy amely ellene foglal állást. A dolog érdemére nézve különben nem mérvadó a hívek száma, mert hiszen tudott dolog, hogy az igazság zászlaját rendesen csak kevesen merik lobogtatni. Amnyi bizonyos, hogy az orvosok határozottan a felvilágosítás mellett vannak. Ők ismerik legjobban azokat a rettenetes következményeket, amelyek abból erednek, hogy az ifjúságot gáz-ként nevelődni hagyjuk, vagy természetellenes módon, mint üvegházi növényt zárjuk el a világ elől. A paedagogusok nézetei megoszlanak, aszerint, amint némelyek egyáltalán modernnek vagy konzervatív gondolkodásúak. A nagyközönségnek pedig egyáltalában nincsen még kialakult véleménye; nem is kezdett, nem is mer a „kényes kérdéssel“ foglalkozni.

Ha tehát felvilágosításról van szó, elsősorban a szülőket kell felvilágosítani a kérdés komolyságáról. Erre pedig nem alkalmasak szűkkörű vitaesték, hanem propagálnunk, terjesztenünk kell az eszméket, a tudást a nép legszélesebb rétegei között a sajtó és élőszó meggyőző erejével, teljes nyíltsággal. Mindent a közönséggel, a szülőkkel együtt; náluk nélkül semmit! Ezért tartjuk mi helyesnek, hogy a kérdést a helyi sajtó napirenden tartsa, hogy a felvilágosítás szövéténekével eloszlassuk az előítéleteket, az aggodalmakat. El kell érniünk a szülőkkel azt, hogy ne tartsák azt kényes kérdésnek, hanem az egyén és nemzet jövőjére kiható legkomolyabb kérdésnek; el kell érniünk azt, hogy a szülők ne piruljanak és ne dugdossák el fiaik és leányaik elől azt az ujság-számot, amely az ő egészségük, az ő testi és szellemi épségük fentartásával, erkölcsi érzékük nemesítésével, emberi méltóságuk öntudatának az emelésével foglalkozik.

Felvilágosítsunk-e? Ne-e? Túlhaladott kérdés. Akik nem tudják, higgyék el; akik nem

hiszik, győződjenek meg róla, hogy az ifjúság felvilágosult. Az ifjúság, sajnos, felvilágosodik nálunk nélkül is. Nem az a baj, hogy felvilágosodik, hanem az, hogy felvilágosodik már akkor, amikor még nem kellene, és olyan módon, hogy az reá demoralizálólag hat. Az időelőtti felvilágosulás meggátolása kedvéért mindent el kell követnünk a nemi ösztön ébredésének a késleltetésére. Ennek pozitív eszközei: a folytonos foglalkoztatás, játék, szórakozás, testi és szellemi munka. Régi igaz közmondás: „Müssiggang ist aller Laster Anfang“, vagyis a dologtalanság minden bűnnek kezdete. Negatív eszköze: védjük gyermekünket a rossz társaságtól, trágár könyvektől, képektől, szesz italok élvezésétől és mindattól, ami az úgynevez. „kora-érettség“-et előmozdítja. Azt vagyok bátor állítani, hogy az ifjúság ma sem jobb, sem rosszabb, mint hajdan. A fejlődés törvényének szempontjából ez a megállapítás korántsem megnyugtató. Az erkölcsöknek tisztábbaknak, nemesebbeknek kellene lenniök. A hiba nem az ifjúságban, hanem önmagunkban keresendő. Az erkölcsnemesítést kezdjük meg önmagunkon; elsősorban mi mutassunk jó példát. Aztán pedig a nagyszámú asszonyok ne háriítsák át gyermeknevelési magasztos kötelességüket a cselédekre, bonnokra és guvernántokra, mialatt ők és férjeik más-más helyen szórakoznak. A szülők kötelességmegfeledezése, kényelemszeretete miatt a gyermekek már 3-éves korukban metelyeződnek meg. Amit pedig a szülők nevelés alatt értenek, az nem egyéb külsőségeknél, majmolásnál, aminek semmi belső értéke nincsen.

Ami már most a felvilágosítást illeti, a legtöbb ember azért fázik ettől, mert azt úgy képzelel el, hogy az atya sok belső lelki küzdelem és töprengés után egy elszánt elhatározással egy szép reggelen félrehívja fiát (illetve az anya a leányát) s reszkető hangon hadarva kezdi ilyképpen: „No fiam, fölserdültél, megértél arra, hogy egy mély titkot fedezek föl előtted“ s így tovább. Ez az eljárás – föltéve, hogy a titok még titok – a sötétségből a káprázatos és vakító fényességbe való ugrás volna, ami épp oly helytelen, mint a sötétbe való ugrás. A felvilágosítás munkáját már a legzsebébb gyermekkorban kell kezdeni, a gyermek erkölcsi érzékének minél tökéletesebb fejlesztése és a természetrajznak biológiai alapon való oktatásával. Rá kell lassankint vezetni a gyermeket, hogy a szervetlen világtól, a növényektől, az ősbacillustól kezdve, a giliszta

meduzák, rákok, halak, hullók, madarak, emlősök egész skálája föl a teremtés koronájáig: az emberig mind egy fenséges isteni, természeti törvénynek vannak alávetve, ennek köszönik fokozott fejlődésüket és fenmaradásukat, amely természeti törvény nem „durva ösztön“, hanem a legistenibb, legfenségesebb természeti aktus. Amidőn ilyképpen végigvezetjük az ifjúságot ezeken a fejlődési fokozatokon az összejtől kezdve fel azon szédületes, az istenséget megközelítő magaslathoz, amelyen az ember áll, megerősítjük benne az emberi méltóság büszke öntudatát és ezen méltósággal járó szent kötelességet, hogy mint észszel, értelemmel az isteni Gondviseléstől magasztos rendeltetésre hivatott lény, ki uralkodni hivatott az összes teremtmények felett, tudjon elsősorban magán uralkodni, tudja fékezni vágyait és ösztöneit. Ilyen magasztosultabb életfelfogás híján a minden dolognak okát kutató és kíváncsi gyermeki elme önmagától és más befolyástól vezéreltetve hamis és veszedelmes következtetésekre jut, a mindennapos tapasztalatok kételyeket támasztanak benne, amelyek beteges képzelődéseket idéznek elő és idegrendszerére kártékonyan hatnak. Ily magasztosultabb erkölcsi nézőpont híján az erotikummal telt mitológiát és irodalmat, az emberi test szépségeit szimbolizáló képzőművészet remekeit, de még a szent biblia isteni népkönyvét sem értik meg vagy félreértik. Természetes módon nevelve és felvilágosítva – ami minden tantárgynál sem előtt tartandó – a gyermek mindenből, a legprózaibból is csak a nemeset, a szépet és magasztosat fogja absztrahálni s megvetéssel fog elfordulni a pornográfia, a sikamlós élecek, a durva és aljas beszédű, mely utóbbiakról természetesen nekünk is védenünk kell a gyermeket.

Másrészt pedig a családban a háziorvosnak, a középiskola magasabb osztályaiban az egészségügyi tanító iskolaorvosnak rá kell mutatni a fajtalanság veszedelmes következményeire. El kellene vezetni az ifjúságot a kórházakba s bemutatni az ember egészségét örökre aláásó, undorító és rettenetes kinos nemibetegségeket elriasztó példaként és tanulsággal arra, mily iszonyú büntetés éri azt, ki a természet ellen vét. Az ifjúság védelmére a parázsnak utcai felkínálását és árúsítását rendőrileg be kellene szüntetni.

Addig is, míg a nemi felvilágosítás kérdése elméletileg és gyakorlatilag megoldva nincs, tartsuk ezt állandóan napirenden, fordítsunk

Amit tanultunk: ím valóra válik,
Csak egy szó más most: érte halj, ha kell!
Az eszményhez maradj hű mindhalálig,
S akkor szegény hazánk nem veszhet el!

S most hadd beszéljek társaim szavával!
Szemünkben könny és mégis úgy ragyog.
A válás fáj, de nézünk büszke lánggal:
Méltó utódok, ifjú magyarok!
De szép is az: hazáért harcba szállni,
Aratni ott, hol dicsőség terem,
Ezer veszélyben sziklamódra állni,
És inni serlegedből, Győzelem!

Az Isten óvjon, kedves, jó barátok!
Gondoljatok majd néha-néha ránk!
A régiékből egyet hogyha láttok,
Mondjátok: híven várja iskolánk!
S térjete meg épen mind e körbe
Dalolva hála s győzelem dalát,
S hozzátok el, bilincset összetörve,
Hozzátok el a béke angyalát! . . .

. . . Hadd szóljon az, ki harcolá e harcot
S rád ifjú, híven emlékezik!
Ki simogatta egykor gyermekarcod:
Bajtárs bajtársnak nyújtja most kezét.
Az Isten adja: harcba már ne érij el,
Ifjú palánta, szép remény-virág, —
De hogyha indulsz, menj Isten nevével,
Csak Benne bízz: Ő védi hű fiát! . . .

Hadbavonuló diákok búcsúünnepélye.

A szörnyűséges földindulásnak negyedik esztendejében a vértől, nyomortól, szenvedéstől elfáradt lelkeket kizökkentette a háború okozta fásultságból az első szép tavaszi nap, amelyen a helybeli koll. főgimnázium búcsúzott el hadbavonuló tanulóitól. Nem ez volt az első eset, mégis úgy éreztük mindannyian, hogy ez a búcsúünnepély más, egészen más, mint az eddigiek voltak. Az első tavaszi meleg nap-sugár nemcsak a jégcsapokat olvasztotta meg, de bizó reménységgel töltötte be, jóleső melegséggel járta át egész valónkat is. A ragyogó tiszta égbolt, a természetnek békés mosolygása felemelő harmóniába olvadt a búcsúzó 18-éves ifjaknak izzó lelkesedésével, napsugaras ifjúságával.

Megkapó látvány volt a kis diáksereg, a dicsó multú 48-as zászló és a békésebb időkre emlékeztető díszes selymlobogó alatt, amint ifjú lelkesedéssel, de amellet férfias komolysággal vett búcsút az iskolától, hogy elmenjen oda, ahol nemcsak élni kell a hazáért, hanem meghalni is. Nagy, komoly, szent és felelősségteljes hivatásuknak teljes tudatában búcsúztak e lelkes ifjak, kik, mikor kitört a háború, még

rövidnadrágos kis diákok voltak, azóta láttak, tapasztaltak, szenvedtek s most elszántan, büszkén, döngő léptekkel masíroznak a végzetük elé. A négy esztendő nehéz, szedítő szárnycsapásokkal vonult el felettük s az iskola padjaiból most egyszerre a kaszárnyákba veti őket a sors. Az iskolai élet nemsokára boldog, fehér álmoként fog feltűnni előttük, melynek utolsó, örökké kedves emléke lesz a lélekemelő búcsúzó családias melegsége.

A szépen sikerült ünnepélyen az előkelő közönség zsúfolásig megtöltötte a Kollégium dísztermét. A matinét Villecz Mihály VI. oszt. tan. zongorajátéka nyitotta meg, ki Tchaikovski „Október 6.“ és Schumann „Aufschwung“-ját adta elő, jelét adva nagy tehetségének, kiváló technikájának. Majd Oszvald Pál VII. oszt. tan. szavalt nagy hatással és biztos fellépéssel. Gyönyörűség volt hallani Exner Mária VII. oszt. tan. művészi énekét is, ki Bertha István „Magyar Hiszekegy“, Reiser G. „A csiz“ és Taubert „Táncbáhívás“-át adta elő végtelenül kedves, kellemesen üde hangjával. Az éneket Moyzes Miklós tanár kísérte a nála már megszokott művészi biztossággal. Az ünnepélynek igen sikeres pontja volt Korányi Matild VII. oszt. tan. értelmes, szép szavalata. Emőd Tamásnak

az eddiginél nagyobb figyelmet gyermekeink erkölcsi nevelésére s legyünk segítségére jövőnk letetemesnyesének, emberi halhatatlanságunknak: a mi aranyifjúságunknak, életének legkritikusabb korszakában.

A hadiadókról.*

Irta **Frimmel Gyula** p.-ü. s.-titkár.

Szállóige lett, hogy a háború főkélléke: a pénz, pénz és harmadszor is a pénz. A háború kezdetén hangzott el az angol parlamentben a miniszterelnök ajkairól az a kijelentés, hogy a háborút az nyeri meg, kinél az utolsó font marad.

Hát ha nem is vesszük ezeket a kijelentéseket szó szerint, ha elismerjük azt is, hogy túlzottak, ha egy háború szerencsés lefolytatásának a pénzen kívül más hatalmas erőket is tényezőül ismerünk el, azt azonban be kell látnunk, mert tapasztaljuk, hogy az összes tényezők mozgatója, rugója a pénz, az a hitvány papirdarab, az a darabka hideg érc, mely önmagában használhatatlan semmi, értéktelen massa, de egy állami, egy világrend keretében, mint az emberi, az állami szükségletek kielégítésére alkalmas eszköz, világmogató erő.

A pénz az az erő, mely a mai társadalmi, gazdasági rend mellett az egyén tevékenységét mozgatja; a pénz az az eszköz, amelynek segítségével tevékenységét kifejezheti; a pénz az a cél, amelynek segítségével tevékenységét szolgálatába állítja. A mai pénzgazdaság mellett a pénz uralja a világot, ennek bősége adja meg egyeseknek a boldogulás alapját, hiánya okozza másoknál a nyomort. Ez tesz egyes államokat hatalmasokká, nagyokká, másokat szolgává. Ez idéz elő korszakalkotó eszmearamlatokat, gazdasági irányokat. Ez szabja meg az állami élet berendezésének határát, ez irányítja az állam külpolitikai magatartását. Ez oka az államok közti súrlódásoknak, összeütközéseknek, a háborúnak, vérnek, könnyeknek, szenvedésnek. Gazdasági, tehát pénzügyi érdek az, mely uralodik felettünk.

Mi ez a mai világháború is? Véres küzdelem pénzzel a pénzért. S itt ezt a szót, hogy pénzzel, szorosabb értelemben, ezt a szót, hogy

* Felolvasta szerző a febr. 26-ikán rendezett vitaestén.

két versét adta elő, a közönség szünni nem akaró tapsviharral honorálta őt.

Nagy tetszést váltott ki a közönségből Müller Lily VI. oszt. tan. kedves hegedűjátékával is. Simonetti „Madrigal“-ját adta elő Grynaeus Dezső VIII. oszt. tan. kiváló zongorakísérete mellett. A Dalkör pompás összhangban adta elő a Hunyadi-indulót (szabadságharc korabeli szöveggel) Borsody Károly tanárnak szakavatott, mesteri vezetésével. Ezután következett a hadbavonuló tanulók búcsúja, kiknek nevében Raab György VIII. oszt. tan. beszélt lendületes, szép szónoklatában. Az intézet nevében Gömör János koll. főgimn. igazgató válaszolt s meleg, szívből jövő szavaival bocsátotta az élet útjaira a hadbavonuló kis csapatot. Majd Schöpflin Géza főhadnagy, koll. főgimn. tanár magasztos alkalmi költeményét szavalt Draskóczy Zsuzsi V. oszt. tan. mély átérzéssel, meleg közvetlenséggel. Szavaltata méltó betetőzője volt a minden tekintetben sikerült matinénak. Végül a közönség elénekelt a Himnuszt s ezzel a lélekemelő ünnepély véget ért. A matiné szép sikere főleg dr. Wallentínyi Samu főgimn. tanár fáradhatatlan és műértő rendezésének köszönhető. ... r . . . r .

pénzért, tágabb értelemben veszem, s értem alatta az állam összes gazdasági erőit, értem alatta az állam gazdasági képességeinek, erőinek összességét, melynek szabad fejlődéséért, kifejtéséért, érvényesüléséért folyik a vér.

Ennek a háborúnak, mélyen tisztelt hőseim és uraim, előidézője nem az a szerajevói bomba, ez a háború nem 1914. július 28. vagy 29-ikén kezdődött, megindítója nem a Pasicsnak átadott demars volt, ez a háború más eszközökkel és más formában már hosszú évek óta fennállott mint gazdasági harc, s folyt hol nyíltan, hol lappangva, hol a porondon, hol diplomataknak csukott ajtó mögött. Ez a háború 1914. júliusában csak új fázisba lépett, gazdasági térről átesett a harcmezőre, a diplomáciai intrikák fegyvere karddá, ágyúvá vált. Ennek a háborúnak a kezdetét a történelem sem fogja tudni megállapítani, kezdődött akkor, midőn az egyik állam gazdasági erejének növekvése veszélyeztetni kezdte egy másik állam gazdasági hegemoniáját, midőn az egyik állam gazdasági, anyagi érdekeit érintette egy másik állam gazdasági erőinek fejlődése.

S midőn a gazdasági hegemoniáját féltő fél az első lépést megtette, hogy konkurrensnek gazdasági fejlődését elnyomja, hogy szabad fejlődésében, a szabad versenyben megakadályozza, már akkor kiütött az a háború, amelynek folytatását éljük át jelenleg, s mely gazdasági okokból keletkezett, gazdasági célokért folyik, s csak minden gazdasági erőnk megfeszítésével nyerhető meg.

Minden gazdasági erőnk megfeszítésével, mert ebben a mérközésben minden nemzetnek magának kell megállnia a helyét és nem kímélve áldozatokat, előteremteni a rendkívüli szükségletek céljára szolgáló eszközöket.

Sqhásem volt igazabb Aristotelesnek egyik politikai tétele, mely fölött békés viszonyok közt, a világgazdaság hatalmas fluktuációja, a nemzetek gazdasági javainak kicserélése mellett talán mosolyogtunk is, hogy minden állam legyen „res sibi sufficiens“, azaz úgy legyen berendezve, hogy mindenkor önmagának elegendő legyen. Ha valaha, úgy most kell minden államnak magának előteremtenie a szükséges eszközöket, hogy önmagára hagyatva is megállhassa a helyét.

Dehát az állam magára hagyatva, honnan teremtsen elő azokat a segítő erőket, forrásokat, anyagi eszközöket, melyek a háború folytatásához, annak szerencsés befejezéséhez szükségesek?

Ezen anyagi eszközöket máshonnan, mint saját polgáraitól be nem szerezheti, tehát az egyeseket, az állampolgárokat, helyesebben mindazokat, akik személyükben, vagy vagyonukban az állam souverainitása alatt állanak, beállítja az állam anyagi érdekeinek szolgálatába, tőlük anyagi teljesítést követel, megadóztatja őket. Az adó, az állampolgároknak ez az anyagi szolgáltatása képezi azután az állami szükségletek kielégítésének forrását.

(Folytatjuk.)

A M. Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya.

A Magyarországi Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya február hó 24-ikén tartotta évzáró választmányi gyűlését, melyet a betegsége folytán távol levő Kissóczy Mátyás elnök helyett Szutórisz Frigyes ügyvezető elnök vezetett. Az elnöki jelentés szerint az Osztály múlt évi működése különösen a helyi érdeket szolgálta. Így többek közt nagy gondot fordított az

Akasztóhegy és a Dubrava közötti hegygerinc turisztikai berendezésére, még pedig részben pihenők létesítésével, részint útjelző- és tájékoztató táblák elhelyezésével. Új pihenőt létesített a Tarca-parti sétányon is. A Kissóczy Mátyás-utat megjavította s az út végén, az úgynevezett Alsótarcai kilátónál új pihenőt létesített. A jelentés sajnálattal emlékezik meg arról, hogy már a múlt nyáron a közönség egyes padokat kidöntött, ekkor még sikerült nagyobb bajnak elejét venni, a tél folyamán azonban két pad nyomtalanul eltűnt, hasonlóképpen tűntek el a Tarca-parti sétány fái mellett elhelyezett volt karók is. A kirándulási kedv emelkedésben volt s a kedvezőtlen közlekedési viszonyokra való tekintettel főleg a közeli környékre szorítottak a kirándulások. Evégből az Osztály hetenként két kiránduló-délutánt (vasárnap és szerda) határozott el, amely napokon egy bizonyos órában az Osztály kirándulói előre meghatározott helyen találkoztak. Nagyböszabású társas kirándulása csak egy volt az Osztálynak, még pedig a Lisszára; szervezői voltak dr. Pawlasz József és a kisszebeni turisták részéről Szepessy Árpád osztályképviselő. A kirándulás igen népes volt s kitűnően sikerült. A turisztikai tevékenységet, valamint turistaösszejöveteleket nem lehetett megtartani, ugyancsak a háború akadályozta meg a diákszálló működését. Az elnöki jelentés megemlékezett továbbá a TURISTASÁG ÉS ALPINIZMUSRÓL, amely rendkívül szépen illusztrált és kitűnően szerkesztett folyóiratot ezentúl az egyesületi tagok a gyakorlati szempontból be nem vált Évkönyv helyett fogják kapni; e rendkívül fontos változást örömmel fogadta a választmány s bízik benne, hogy a változással járó tagsági díj-emelés nehézségekbe ütközni nem fog, mert a folyóirat olyan becses és olyan szép, hogy mindenki szívesen fogadhatja, sőt biztosra lehet venni, hogy általa és benne az egyesület új vonzóerőt fog nyerni. Az elnök megemlékezik az egyesület kebelében a múlt évben megalakított szervező-bizottságról is, amelynek az a feladata, hogy az egyesület tevékenységét fokozza, a természet szeretetének vagyis a turisztikának propagandát csináljon s hogy kivált az osztályokat működésükben támogassa. E bizottság tevékenységének köszönhető, hogy mindjárt a múlt ősszel Ruttkán a Kárpát-egyesületnek egy új osztálya keletkezett. Elnök bemutatja a szervező-bizottság köriratát, melyben arra szólítja fel az Osztályt, hasson oda, miszerint a megyebeli középiskoláknál létező ifjúsági tornakörökkel kapcsolatban ifjúsági turistaszervezetek (turistacsoporthok) is szerveztessenek. A választmány igen üdvösnek tartja az eszmét s meg van győződve róla, hogy ezek a turistacsoporthok áldásos munkásságot fejthetnének ki, különösen, ha tanári ellenőrzés alatt fognak állni s ha a nyári nagy vakációban is működnek. Ezek az ifjúsági turistacsoporthok nemcsak kirándulásokat rendeznének, hanem a kirándulásokat mindenféle más hasznos foglalkozásokkal élénkítenék, így pl.: játékokat kultiválnának, gyógynövényeket gyűjthetnének, hasonlóképpen foglalkozhatnának más természeti tárgyakkal, gyakorolhatnák a szabad természetben való tájékozódást, térképolvasást és térképrajzolást; turistautak jelzésénél vagy javításánál is közreműködhetnének; télen pedig a rődlí- és skí-sportot gyakorolhatnák. A választmány megbízza az elnökséget, hogy a turistacsoporthok szervezése érdekében a megyebeli középiskolák igazgatóságaival érintkezésbe lépjen. Elnök bemutatja továbbá a Magyarországi Turistaszövetség átiratát, melyben tudatja az Osztálynak, hogy az Osztály területén tervbe vett turisztikai építkezések és turisztikai berendezések tervét közölje vele, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter által a 1913. évi XIII. t.-c. alapján létesített turistaalap jóvelmének hovaforrítása dolgában határozni lehessen. Az Osztály elnöksége a felszólításra nyomban megfelelt, a választmány pedig nagy elismeréssel fogadta a nagyszabású és mégis reális munkaprogramot, valamint az elnökség egyéb jelentéseit s hálás köszönetet mond mindazoknak, akik az Osztály nemes ügyeinek

CSEMEGÉK, CUKORKÁK
LEGJOBB MINŐSÉGBEN

KLEIN JENŐNÉL

BODEGA
FÜTCA : TELEFON
46. SZ. : 162. SZ.

előbbrevitelénél közreműködtek. Az elnöki jelentéssel kapcsolatban az 1918. évi munka-programm a következőkben állapított meg: ifjúsági turistacsoportok létesítése; turistaestély tartása; néhány társas kirándulás; Eperjes környékének turisztikai berendezése (pihenők létesítése, útjavítás, faültetés). A menedékház-alaphoz a választmány a múlt év pénztári maradványából 200 kor.-t csatolt. A számvizsg.-bizottság jelentése szerint az Osztály tagjainak a száma 341; ezek közt van 9 alapító, 244 rendes és 88 családtag. A legutóbbi választmányi gyűlés óta 7 új tag lépett be az Osztályba: Sándor Sándor, dr. Barkassy Béla, dr. Vojtovics József, Grynaeus Ida, Hermann I. és neje, Klein Béla. Mindezeket a választmány szívesen vette fel az egyesület tagjainak sorába s a pénztárosnak köszönet és elismerés megszavazása mellett az 1917. évre a felmentvényt megadta. A választmány azután behatóan foglalkozott az egyesület új alapszabálytervezetével s megbízta az ügyvezető elnököt azzal, hogy az Osztály választmányának az új alapszabálytervezet egyik-másik pontjánál kifejtett véleményét annak idején a központi választmány-nál is érvényre juttassa. A választmány végre elhatározta, hogy — régebbi határozatához híven — közgyűlést csak a háború befejezése után fog tartani.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiárva alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. márc. 6-ikáig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 82,199-40
Konka Géza felsőodori körjegyző útján: Alsómerse községbeliek adománya	14-09
P. Rózsika töltészi lakos: Farsangi mulatságból: „celédifzetesemnek egy-napi bére, melyet előlegül kaptam, a sárosvármegyei hadiárva adománya”	20-—
Sesavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző útján: Lamparter Rezső gergelylakai lakos szakértői díja címén	10-—
Bodnár Gyula komlóskeresztesi körjegyző betereszti Spillenbergné Barna girálti főszolgabíró adományát a komlóskeresztesi ág. h. ev. egyháztól járó eljárás költségei fejében	30-85
Gurkó József berzeviczei körjegyző útján: Zirics Emil balázsvölgye-pusztai lakos adománya	10-—
Szilárd Bernát margonyai körjegyző útján: Sima Andrásné és Sima János hankvágásai lakosok adománya	20-—
A Bártfai Kath. Kör soóki dr. Tóth Miklós ravatalára szánt koszorú megváltása címén	30-—
Gallé István daróczi körjegyző: Tarczai burgonyapénzkiosztáskor adományok	57-27
Daróczi burgonyapénzkiosztáskor ad.	34-80
„kőri tengeridara-” felesleg	20-—
Sesavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző útján: gergelylakai adom.	4-50
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Babincsak János és társai alsómerki lakosok adományai	120-—
Ugyanannak útján: Kövesdi József sárosbogyáni lakos adom.	30-—
Obermayer S. felsőhunkóczi lakos adom.	6-—
Amrich Sándor kezerpekléni körjegyző útján: a kezerpekléni izraeliták adománya a Purim-ünnepek alkalmából	30-—

Összesen: K. 82,636-91

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt *adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért* — a hadiárva nevében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. márc. 6. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.,
Sárosvárm. árvaszékének elnöke.

Hadialap. Az Eperjesi Kereskedők Társulata által létesített hadialapra e héten a következő adomány érkezett:

Kneller Izrael	100-—
Eddigi gyűjtésünk	3258-—
Összesen	K 3358-—

KUN SÁNDOR, Eperjes, 1918. március 8. HOLÉNYA BÉLA,
pénztáros. elnök.

A jogászfűjűség adománya. Az eperjesi joghallgatók testülete a március 15-ikén megtartani szokott fáklyásmenet elmaradása folytán a *sárosvármegyei hadiárva* alapja javára az EPERJESI LAPOK kiadóhivatala útján 100 koronát adományozott.

Az eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára következő nemesszívű adományok folytak be: 457 kor. háziasszonyok koronás adom. február, 50 kor. a Sárosvárm. Takarékpénztár r.-t.-tól, melyekért őszinte köszönetet mond az elnökség.

Az eperjesi ev. Gyámint. Nőegylet javára a Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t. 50 koronát adományozott, mely adományért hálás köszönetet mond: dr. Sztelho Jánosné, elnök, Vogel Béla, pénztáros.

Ünnepély a vakok intézetében. A Vakok Eperjesi Intézetének ifjúsági önképző-köre március 15-ikén d. e. 1/2 11 órakor hazafias ünnepélyt rendez, melyre a szíves érdeklődőket ezúton hívja meg az igazgatóság. — Az intézet támogatására a következő adományok folytak be: Lutocska Dániel 10, Spillenbergné B., a girálti főszolgab. hiv. útján 26-69, Fried S. 20, özv. Bodnár J.-né 2, dr. Mosánszky T. 20, dr. Werther H. 10, Bánhegyi J. Sósgyűlvész 3, Kisszeben város 50, R. A. 5, Mizsicskó J. Vargony 13 kor. A fentiekön kívül a következő vállalatok igazgatóságai voltak kegyesek nagyobb összegű segélyeket megszavazni: Eperjesi Villamvil. r.-t. 100, Eperjesi Takarékpénztár 150, Eperjesi Fogyasztási Szövetkezet 200, Keil Armin 10, N. N. Pécsújtalu 20, Hankó Jánosné 10 kor. Tagsági díjakból: 2 kor.-val: Scholtz Mariska, Flachbarth Jenőné, Pálesch Lenke, özv. Adriányi Kálmánné, Barts Gusztá, Ehrlich Jánosné, Tauth Viktorné, Herbst Gyuláné, Kovaliczky Pál, Eger Samuné, Földes Samuné, Ambrózy Béláné, Teltsch Kornélné, Vandrák Vilma, özv. dr. Markó Sándorné, Gregor Endréné, Tomasek Amália, Késmárszky Berta, Vöröss Sándorné, Kriskó Márta, Moyzes Miklósné, Suhayda Vilmosné, Gönczy Gáborné, Farkas Lajosné, Oszvald Béláné, dr. Mosánszky Tituszné, Fast Dezső, Lefkovicz Emil, Kun Sándor, Kun Sándorné, Kun Mancsi. — Új tagokként beléptek: Halbsch Gusztávné, dr. Földi Manóné, Williger Pálné és Williger Pál, Mikolik István, Glücksmann Nándorné, Amster Simonné, Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet, Schwarz Árpádné és Schwarz Árpád, Csengey Gusztávné, Zathureczky Béláné, Peskó Ödönné, Hoffmann Józsefné, Borosdy Károlyné, Mensdorfer Bertalanné, Frank Árminné, Frank Ármín m. tan., Schwarzenbergerné Gyöngyösy Vilma, Klobusitzky Béla, Vogel Béla és Vogel Béláné, Reisinger Margit, Reisinger Ida, Hoffmann Mariska, Kamenitzky Ilona, Mussoni Antalné és Mussoni Antal, Gerő Mihályné és Gerő Mihály, Menhardi Gyula — egyenkint 2-2 kor. tagdíjjal. E kegyes adakozóknak és a tagdíjakért az intézet igazgatósága hálás köszönetét fejezi ki, s kéri a nagyérd. közönséget, hogy minél nagyobb számmal lépjenek be a tagok sorába.

SZÉCHENYI-KÖR.

Zeneest. Széchenyi-körünk március 6-iki, ez idényben legutolsó zeneestjéről csak a legnagyobb és legbensőbb lelkesedéssel lehet szólnunk. A hangverseny rendezője ez alkalommal *Káldi Soma* zeneiskolai igazgató volt, aki megnyerte az országoshírű Füredi művésztestvéreket szereplésre s ezzel oly műélvezetet nyújtott az eperjesi közönségnek, amely emlékezetes marad. A műsor nagyon gazdag volt s eltartott egészen 1/9-ig. A rendezőnek kár volt az első számot, Mendelssohn Trióját a műsor végére tenni. A közönségünk kimerült s bizony, sajnos, egynéhányan fölláltak s kimentek és ezzel zavarták azt a csodaszép, melodikus triót. Föl kell említenem, hogy a rendezőség a jövőre rendezendő hangversenyén csukja le a karzatot s ne engedje föl a diákságot. Szem- és fültanúja voltam, hogy a műsorpontok alatt a diákok verekedtek, nevetgéltek s csapkodták az ajtót. Ezt a jövőben nem szabad megengedni, mivel a szereplőket zavarja. Az első számban *Füredi Samu* cellóművész Popper Chanson Triste s Mazurkáját interpretálta, amellyel a nagy Popper mestert juttatja eszünkbe. Tónusa melegséggel, nemes felfogásával és óriási technikai készségével teljes mértékben fejezte ki a szerző intencióit. A negyedik számban Rubinstein Me-

lodiáját s Rover Szerenáját adta elő oly precíz, tökéletes előadásban, hogy valóságos elragadtatta a közönséget. A tiszta intonálás, a futamok bravúros kivitele, nyugodt és biztos vonókezelés, mind oly tulajdonok, amelyek Füredi Samu birtokában vannak. Ugy legatója, mint spiccatója tökéletes. Külön ki kell emelnem flageoletjeit, amelyeket fuvolaszerűen csalt ki cellójából, úgy, hogy ilyet alig hallottunk. Ráadásul Popper Mémoire-ját adta elő. A cellósámokhoz a kíséretet *Wohanerné Hoffmann Olga* zeneiskolai tanárnő szolgáltatta, műértő közönségünk által jól ismert díszkrét és magas színvonalú precíz játékkal. A második számban *Füredi Sándor* hegedűművész Wieuxtemp Reverie op. 22-öt és Saint-Saëns Introduction et Rondo Capriccioso-ját, az 5-ik számban pedig Wieniawsky Faust-ábrándját adta elő. Minden zenemű után frenetikus tapsvihart kapott, az egyes szakaszok után pedig a sokszoros kihívás tüntető jelei voltak annak a rendkívüli nagy tetszésnek, melyet az elbűvölő játék a hallgatóságban keltett. Füredi Sándor mestere annak a lélekkel teljes, élő, meleg tónusnak, amelyen a művészremek (40,000 K. as) Lorenza Gvadagnini-jét megszólaltatni tudja; annak a szuverén, fölényes nyugalomnak s határozottságnak és abszolút tisztaságnak, amellyel a zeneműveknek legatói, staccatói, futamai, akkordjai, flageoletjei fölött uralkodik; annak az elegáns ritmusnak, erőteljes és lendületes egyéni temperamentumnak, mely mélyen átérez, mely tartalmasan, érdekesen s klasszikus felfogással interpretál. Ráadásul Berceuse de Jocelyn-t (B. Godardtól) adta elő. Azt az óhajunkat fejezzük ki, hogy mentől többször szerencsétlenség szerény körünket magas művészi játékkal, s a debreczeni városi zeneiskola büszke lehet két ilyen művész tanárára! A hegedűszámokat zongorán *Káldi Soma* zeneiskolai igazgató kísérte. Káldi mesterileg alkalmazkodó, díszkrétén színező kísérete a művész hegedűjátékával a legteljesebb, a legkifogástalanabb harmoniába olvadt össze. A harmadik számban *Kökény Ferenc* kisszebeni főgimn. tanár a „Hangok a viharból” és „Piros kísértetek” című saját költeményeit olvasta föl. A közönség zajosan megtapsolta. Az utolsó szám Mendelssohn Triója volt. Előadták *Füredi Sándor* hegedűs, *Füredi Samu* cellóművész és *Káldi Soma* zeneiskolai igazgató zongorán. Szeretném részletezni a trió egyes tételeit, de a lap helyszűke miatt lehetetlen. Olyan precíz s tökéletesen összeolvadt mind a három művész, hogy minden egyes tétele művészetbe fejlődött felfogása, kidolgozása, precíz előadása elragadtatta a hallgatóságot. Külön kell kiemelnem *Káldi Soma* zongorájátékát, aki mesterileg alkalmazkodott s a legbrillánsabb könnyedséggel játszotta az óriási nehéz triót. Szívvel gratulálunk neki s még sokszor szeretnénk ilyen triót hallani! Bátor vagyok megjegyezni, hogy a zongorát már ideje volna föllhangoltatni, mivel iszonyúan kír a lehangoltsága.

H. . . . a Gy. . . a.

HIREK.

Hősök jutalma. A király az ellenség előtt tanúsított kiváló vitéz magatartásuk elismeréséül *Bosits Károly* 34. gy.-ezredbeli századosnak a Lipót-rend lovagkeresztjét a hadi-ékitménnyel és kardokkal, továbbá *Baumgarten Miksa* 115. tábori tüzérezredbeli és *Cséplő Viktor* 67. gy.-ezredbeli főhadnagyoknak az ezüst Signum laudist a vitézségi érem szalagján a kardokkal adományozta.

Katonai kinevezések. A király *Badjura* Lajos eperjesi alezredest, heuffendorfi *Niche* Román, *Giraldi* Péter, *Kardasch* Ferenc 67-es, lovag *Stauber* Ferenc 66-os alezredeseket és *Bezchleba* Ferenc 115. táb. tüzérezredbeli alezredest ezredesekké, *Parlesák* József 66-os őrnagyot alezredessé, *Péchy* Gyula 1. honv. gyalogezredbeli századost és *Franzl* Ede 3. honvéd tábori ágyúezredbeli századost őrnagyokká, *Berthóty* István eperjesi huszár-főhadnagyot, *Kapdebó* Zoltán, *Veszely* Vilmos és *Görgey* Albert 115. táb. t.-ezredbeli főhadnagyokat századosokká, *Gelb* Béla 66-os t. hadnagy, eperjesi lakost, *Köszeghy* László, *Petrovits* József és *Wufka* Lajos 115. t. tüzér-

MEGHÍVÓ.

A KISSZEBENI HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1918. március 24-én d. u. 3 órakor
Kisszébenben, az intézet saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket tisztelettel
meghívja.

Amennyiben ezen közgyűlés nem lenne
határozatképes, az újabb, ugyancsak Kisszébenben
az intézet helyiségében tartandó közgyűlésnek
határidejét 1918. évi április hó 7-ik
napjának délután 3 órájára tűzi ki. Ezen újabb
közgyűlés a megjelent részvényesek számára
és az általuk képviselt részvények összegére
való tekintet nélkül határozatképes.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság
együttes indítványa a részvények össze-
vonása tárgyában.

2. Az alapszabályok 6. §-ának módosí-
tása.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

Azon részvényesek, kik szavazati joggal élni akar-
nak, kötelesek részvényeiket le nem járt szelvényeikkel
együtt legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 8 (nyolc)
nappal a társaság pénztáránál letenni.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó Eperjesen,
a pénzügyi palotában levő nagy képtárlat
tulajdonosainak kérelmére **március 12-én
(kedden) d. u. 3 órakor a helyszínen
kiállított összes akvarell-, tempera-,
pasztell- s olajfestményeket elárve-
rezem.** Ezek az árverés tárgyát képező,
festőművészek ecsete alól kikerült képek
még akkor is ki-, illetve átadatnak a leg-
többet ígérőnek, ha esetleg csak a beszer-
zési ár lett árverés útján megajánlva.

Eperjes, 1918. márc. 10. **Spányi Kálmán** s. k.,
kir. bírósági végrehajtó

Keresek vidékre :: egy kisasszonyt

7-éves leányka mellé, ki
az első elemre tanítana.

Bővebbet a kiadóban.

Kertes úri házban, a gyalogsági laktanya közelében, világos, száraz, tiszta és elkülönített, 1-2 szobából álló bútorozott lakást

keres házaspár.

... Címek a kiadóhivatalba
„Főhadnagy” jellegre kéretnek.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor.
Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti
Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös. —
Eperjesen kapható **Kovaliczky Pál** és
Pálesch Árpád gyógyszerésztárában.

A Főutca 40. sz. (Kóós-) házban egy

ÜZLETHELYISÉG

1918. augusztus 1-jétől kiadó.

Többrédbeli

BUTOR

eladó.

Bővebbet Kassai-út 33-ik szám alatt.

Ugyanott eladó egy masszív — kerti

lugasnak vagy kútnak
alkalmas **bádóg háztető.**

Csak a szakszerű

baromfitenyésztés

mint fő- vagy mellékfoglalkozás
legjobban bevált

keltető-gépeinkkel

láthat el minden háztartást

hússal és tojással.

Fogyasztásra kész baromfi 7-8 hét alatt.

Csontörő-gépeket,

mindenféle baromfi- és apróállattenyésztési
berendezést legolcsóbban vásárol a

Nickerl és Társa r.-t.-nál

kizárólagos vállalat szakszerű baromfi- és
apróállattenyésztő-telepek berendezésére

□ □ Budapest 46. sz., □ □
V., Vilmos császár-út 52.

Kérje azonnal a 46. számú árjegyzéket!

Egy ház

(minden kényelemmel)

kerttel eladó.

Bővebbet Fő-utca 144. sz., hátsó
emeleten.

Hotkócz-Szepesútváron eladó

jutányos áron mindenféle legmoder-
nebb **gazdasági eszköz:**
vasekék, vasborona, kultivátor,
vashengerek, :: sorvetőgégek,
marokrakó és kévekötő arató-
gépek, fűkaszáló, műtrágya-
szóró, trieur, fa és vas szesz-
hordók, gözcséplő.

Azonkívül 24 **jármoskőr**, 20 drb
igásló, 32 **tehén**, 49 **növendék-
marha**, 4 **tenyészbika** és **csikók.**

Magyarisla

fürdő és vendéglő
bérbeadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Geschmackvolle, elegante u. leicht ausführbare Toiletten

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR“. Jährlich 24 reich
illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, mehr als 2800 Ab-
bildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:

„Wiener Kinder-Modé“

„Für die Kinderstube“

„Für ältere und stärkere
Damen“

„Für Haus und Küche“

„Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten
eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger
Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennig unter
Garantie für tadellosoe Passen. — Die Anfertigung jedes Toilette-
stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften
sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpen-
dorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch
in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

600—800 korona havonta

szerezhető sorsjegyek részletfizetésre való eladása által.
Ügyes, megbízható ügynőkök (**nők is**) kereset-
nek e célra legelsőrangú pénzintézethez. — Eredmé-
nyes működés esetén fix-fizetés.

Felvilágosítással szolgál
Steiner József, Budapest, VII., Erzsébet-körút 2., I. 10.

E. Nr. 47/9. Cs és kir. állandó lókorház, Istvánhuta.

Lóárverés.

A cs. és kir. állandó lókorháznál
Istvánhutan március 12-ikén
műstralovak árverése tartatik. A ló-
árverésen csak főszolgabíró, illetve
I. fokú közigazgatási hatóság által névre
kiállított igazolvánnyal rendelkezők ve-
hetnek részt. Az igazolványon okvetle-
nül az is feltüntetendő, hogy hány darab
ló vásárlására jogosult annak tulajdo-
nosa. Lovak igazolvány nélkül ezentúl
nem fognak árverésre bocsájtani. Az
árverés reggel 8 órakor kezdődik.

Magánvizsgálatokra

a középiskola minden osztályából, érettségire,
javító- és önkéntesi vizsgára gyorsan, felelős-
séggel készít elő tanulókat és felnőtteket a

ZSOLDOS-TANINTÉZET

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Telefon 32-40.
:: Díjazás csakis eredményes vizsga után. ::